

**3 (Sem-6/CBCS) POL RE 1/2**

**2 0 2 4**

**POLITICAL SCIENCE**

**( Regular Elective )**

Paper : POL-RE-6016/6026

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks  
for the questions*

Answer the questions from **any one** Option

**OPTION—A**

**( Public Administration—II )**

Paper : POL-RE-6016

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশানুসাবে উত্তৰ লিখা :

(a) Write one merit of Seniority Principle.

জ্যেষ্ঠতা নীতিৰ এটা গুণ লিখা।

( 2 )

- (b) The word 'Promotion' is derived from the Latin word 'Promovere'.

( Write Yes or No )

‘পদোন্নতি (Promotion)’ শব্দটো ‘প্ৰমোভাৰ (Promovere)’ নামৰ লেটিন শব্দৰ পৰা আহিছে।

( সঁচা নে মিছা লিখা )

- (c) In which State of India was Lokayukta first established?

ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যত লোকায়ুক্ত প্ৰথমবাৰৰ বাবে স্থাপিত হৈছিল ?

- (d) Accountability is an essential prerequisite of good governance.

( Write Yes or No )

দায়বদ্ধতা সুপ্ৰশাসনৰ এটি অতি প্ৰয়োজনীয় পূৰ্বচৰ্ত।

( সঁচা নে মিছা লিখা )

- (e) There is provision for organization of Public Service Commission in the Article 315/316/321 of the Indian Constitution.

( Choose the correct option )

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ৩১৫/৩১৬/৩২১ নং অনুচ্ছেদত লোকসেৱা আয়োগ গঠনৰ বিধান কৰা হৈছে।

( শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা )

( 3 )

- (f) Who is the writer of the book, *Administration in Developing Countries : The Theory of Prismatic Society?*

*Administration in Developing Countries : The Theory of Prismatic Society* গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

- (g) The first Lokpal Bill was introduced in the year 1967/1969/1971.

( Choose the correct option )

প্ৰথম লোকপাল বিধেয়ক উত্থাপন কৰা হৈছিল ১৯৬৭/১৯৬৯/১৯৭১ চনত।

( শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা )

- (h) "Budget is a financial statement prepared by the Government for a fixed period." This was said by Taylor/White/Jege.

( Choose the correct option )

“নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ কাৰণে চৰকাৰে প্ৰস্তুত কৰা বিত্তীয় আঁচনিয়ে হৈছে বাজেট।” এই উক্তিটো কৈছিল টেইলৰ/হোৱাইট/জেজি।

( শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা )

- (i) Mention one advantage of Performance Budget.

কাৰ্যসম্পাদনমূলক বাজেটৰ এটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

- (j) Name the society in between fused and diffracted one.

একীকৃত আৰু বিচ্ছূৰিত সমাজৰ মাজত অৱস্থান কৰা সমাজখনৰ নাম লিখা।



( 4 )

2. Answer the following questions :  $2 \times 5 = 10$

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Name two principles of promotion.  
পদোন্নতিৰ দুটা নীতিৰ নাম লিখা।
- (b) Write two merits of direct recruitment.  
প্রত্যক্ষ প্রৱেশনৰ দুটা গুণ লিখা।
- (c) Write two characteristics of Max Weber's theory of bureaucracy.  
মেক্স ৱেবৰৰ আমোলাতন্ত্ৰ তত্ত্বৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
- (d) Mention two differences between Development administration and Traditional administration.  
বিকাশ প্রশাসন আৰু পৰম্পৰাগত প্রশাসনৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।
- (e) Mention two problems of people's participation in Public Administration.  
লোক-প্রশাসনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

3. Write short notes on any four of the following :  $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়াবিলাকৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Lokpal in India  
ভাৰতবৰ্ষত লোকপাল
- (b) Importance of promotion  
পদোন্নতিৰ গুৰুত্ব

( 5 )

(c) The RTI Act, 2005

তথ্য জনাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৫

(d) Relation between Seniority principle and Merit principle

জ্যেষ্ঠতা পদ্ধতি আৰু গুণ পদ্ধতিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক

(e) Evaluation of role of Lokayukta

লোকায়ুক্তৰ ভূমিকাৰ মূল্যায়ন

(f) Importance of people's participation in administration

জনসাধাৰণৰ প্রশাসনত অংশগ্ৰহণৰ গুৰুত্ব

4. Answer the following questions :  $10 \times 4 = 40$

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the main principles of budgeting.

বাজেটৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Define budget. Discuss the different types of budget.

বাজেটৰ সংজ্ঞা দিয়া। বাজেটৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the composition and functions of the UPSC of India.

ভাৰতৰ লোকসেৱা আয়োগৰ গঠন আৰু কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা।



( 6 )

Or / অথবা

What do you mean by civil service?  
Discuss the importance of civil service in  
a modern State.

অসামবিক সেৱা বুলিলে কি বুজা? আধুনিক ৰাষ্ট্ৰত  
অসামবিক সেৱাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (c) Evaluate the Executive Control over  
Public Administration.

লোক-প্ৰশাসনৰ ওপৰত কাৰ্যপালিকাৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ মূল্যায়ন  
কৰা।

Or / অথবা

Discuss about the concept, nature and  
scope of accountability.

দায়বদ্ধতাৰ ধাৰণা, প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে  
আলোচনা কৰা।

- (d) What is development administration?  
Discuss the features of development  
administration.

বিকাশ প্ৰশাসন কি? বিকাশ প্ৰশাসনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ  
আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is recruitment? Discuss the merits  
and demerits of indirect method of  
recruitment.

প্ৰৱেশন কি? প্ৰৱেশনৰ পৰোক্ষ পদ্ধতিৰ গুণ আৰু  
দোষসমূহ আলোচনা কৰা।

( 7 )

OPTION—B

( Select Constitutions—II )

Paper : POL-RE-6026

1. Answer the following as directed :  $1 \times 10 = 10$   
তলত দিয়াবিলাকৰ নিৰ্দেশানুসাৰে উত্তৰ লিখা :

- (a) Who said, "Political power grows out of  
the barrel of a gun"?  
“বন্দুকৰ গুলীৰ জৰিয়তে ৰাজনৈতিক ক্ষমতা লাভ কৰা  
সম্ভৱ” বুলি কোনে মন্তব্য কৰিছিল?

- (b) The Chairman of the State Council of  
China is \_\_\_\_\_.  
( Fill in the blank )

চীনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ সভাপতি হ'ল \_\_\_\_\_।

( খালী ঠাই পূৰণ কৰা )

- (c) How many Cantons are there in  
Switzerland?

চুইজাৰলেণ্ডত কেইখন কেণ্টন আছে?

- (d) The term of office of the Central Military  
Commission in China is 4/5/6 years.  
( Choose the correct option )

চীনৰ কেন্দ্ৰীয় সামৰিক আয়োগৰ কাৰ্যকাল হ'ল ৪/৫/৬  
বছৰ।

( শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা )



- (e) Which Article of the Constitution incorporated China as a 'Socialist State under the People's Democratic Dictatorship'?

সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদৰ মতে চীনক 'জন-গণতান্ত্ৰিক একনায়কত্বৰ অধীনত এখন সমাজবাদী ৰাষ্ট্ৰ' হিচাপে সন্নিৱিষ্ট কৰিছে?

- (f) Switzerland has a Unitary form of Government.

( Write True or False )

চুইজাৰলেণ্ডত একাত্মক পদ্ধতিৰ চৰকাৰৰ ব্যৱস্থা আছে।

( শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা )

- (g) Does multiparty system prevail in Switzerland?

চুইজাৰলেণ্ডত বহুদলীয় ব্যৱস্থাৰ প্ৰচলন আছেনে?

- (h) The President of the Supreme People's Court of China is elected for \_\_\_\_\_ years.

( Fill in the blank )

চীনৰ উচ্চতম গণআদালতৰ সভাপতিক \_\_\_\_\_ বছৰৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰা হয়।

( খালী ঠাই পূৰণ কৰা )

- (i) What is the name of the Lower House of the Federal Assembly in Switzerland?

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিধানমণ্ডলৰ নিম্ন সদনৰ নাম কি?

- (j) The tenure of the Vice President of China is 4/5/6 years.

( Choose the correct option )

চীনৰ উপৰাষ্ট্ৰপতিৰ কাৰ্যকাল হ'ল ৪/৫/৬ বছৰৰ।

( শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা )

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Mention any two salient features of the Constitution of China.

চীনৰ সংবিধানৰ যি কোনো দুটা মূল বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (b) Write two powers given to the Cantons by the Swiss Constitution.

চুইজাৰলেণ্ডৰ সংবিধানে কন্টনসমূহক প্ৰদান কৰা দুটা ক্ষমতা লিখা।

- (c) State any two powers of the State Council in China.

চীনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ যি কোনো দুটা ক্ষমতা উল্লেখ কৰা।

- (d) Mention two unique features of the Swiss Federal Executive.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় পৰিষদৰ দুটা বিশেষ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।



- (e) Write two qualifications for the President of China.

চীনৰ ৰাষ্ট্ৰপতি পদৰ বাবে দুটা অৰ্হতা লিখা।

3. Write short notes on any *four* of the following : 5×4=20

তলত দিয়াবিলাকৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

- (a) Landsgemeinde

জনসাধাৰণৰ সভা

- (b) Standing Committee of the National People's Congress

জাতীয় গণকংগ্ৰেছৰ স্থায়ী সমিতি

- (c) Plural executive

বহুজনীয়া কাৰ্যপালিকা

- (d) Role of the Communist Party of China

চীনৰ সাম্যবাদী দলৰ ভূমিকা

- (e) Features of Swiss Party System

চুইজাৰলেণ্ডৰ দলীয় ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য

- (f) Supreme People's Court in China

চীনৰ সৰ্বোচ্চ গণআদালত

4. Answer any *four* of the following questions :

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Discuss the causes and consequences of Cultural Revolution in China.

চীনৰ সাংস্কৃতিক বিপ্লৱৰ কাৰণ আৰু ফলাফল সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the main characteristics of the Constitution of Switzerland.

চুইজাৰলেণ্ডৰ সংবিধানৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

- (c) What are the Fundamental Rights and Duties of the citizens of China? Discuss.

চীনৰ নাগৰিকসকলৰ মৌলিক অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যসমূহ কি কি? আলোচনা কৰা।

- (d) Evaluate the composition, powers and functions of the Federal Assembly of Switzerland.

চুইজাৰলেণ্ডৰ যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বিধানমণ্ডলৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যৱলী মূল্যায়ন কৰা।

- (e) Discuss about the 'General Principles' of the Constitution of China, 1982.

১৯৮২ চনৰ চীনৰ সংবিধানৰ 'সাধাৰণ নীতিসমূহ' আলোচনা কৰা।

- (f) Explain the procedure for Amendment of the Swiss Constitution.

চুইজাৰলেণ্ডৰ সংবিধান সংশোধনী প্ৰক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা।

- (g) Examine the powers and functions of the National People's Congress of China.

চীনৰ জাতীয় গণ-কংগ্ৰেছৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী পৰীক্ষা কৰা।

- (h) What is meant by Direct Democracy? Discuss the various causes for the success of Direct Democracy in Switzerland.

প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰই কি বুজায়? চুইজাৰলেণ্ডত প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰৰ কৃতকাৰ্যতাৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

★ ★ ★